

Pavel Pollak

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Pristop profilov tveganja za biološke dejavnike, v povezavi s hrano, v okolju hitrega odzivanja **Risk profile approach for biological hazards, related to food, in rapid response environment**

Izvleček

Okolje hitrega odzivanja lahko vključuje različne aktivnosti, kot npr. hitro oceno tveganja (Rapid Risk Assessment), hitro oceno izbruha (Rapid Outbreak Assessment) in aktivnosti koordinacijske skupine za zaznavanje in odzivanje na tveganja s področja nalezljivih bolezni in okolja NIJZ. Značilnosti tega okolja so: hitra odzivnost, omejen čas za iskanje, zbiranje, primerjanje in ovrednotenje podatkov, omejena možnost ustvarjanja novih podatkov in pogosto večja negotovost kot pri klasični oceni tveganja. Strukturirana obravnava prioriternih dejavnikov tveganja lahko v okolju hitrega odzivanja negotovost zmanjša. V ta namen je bil izbran Pristop profilov tveganja (Risk Profile Approach, FAO/WHO 2002), ki ob uporabi relevantnih znanstvenih informacij, ki so aktualne in lahko dostopne, omogoča začetno ovrednotenje varnosti hrane s stališča velikosti javno-zdravstvenega izziva. Profili tveganja za biološke dejavnike vključujejo opisne elemente, ki so razporejeni v posamezne stopnje ocene tveganja (identifikacija, karakterizacija tveganja in ocena izpostavljenosti). Vgrajene so tudi informacije, ki se nanašajo na upravljanje s tveganjem – ekonomske, tehnične, politične in zakonodajne. Do sedaj smo pripravili profile tveganja za povzročitelje zoonoz, v skladu z Direktivo 2003/99/EC, o katerih morajo države članice predložiti podatke Komisiji EU in agenciji EFSA. Uporabnik lahko, za potrebe hitrega odzivanja in drugih aktivnosti NIJZ, ki vključujejo tudi komunikacijo z javnostmi, profilom tveganja enostavno sledi - jih uporablja kot celoto ali pa le posamezen element (npr. izpostavitve). V prihodnosti bo dokument »Profili tveganja za biološke dejavnike tveganja v povezavi s hrano« pridobil didaktično komponento, ki bo uporabniku omogočala »profiliranje tveganj« in s tem povečevanje širine in/ali globine vpogleda v posamezno problematiko. S tem bo postal Pristop profilov tveganja za uporabnika bolj fleksibilen in dinamičen.